

Fimlab

Tiedosta hyöty.

Laboratoriotiedote 105/2020 (kemia)

Pirkanmaa, Kanta-Häme ja Keski-Suomi: Muutoksia huumausaineanalytiikassa 28.10.2020

Huumausaineseulonta- ja näyteastiauudistukset

Metadonin seulontamääritys siirtyy alihankinnasta omaan tuotantoon ja sisällytetään 28.10. lähtien tutkimukseen 4221 U -Huum-O. 2335 U -Metad-O on myös yksittäin pyydettävissä, cut-off on 300 ng/ml. Samassa yhteydessä U -Krea lisätään U -Huum-O:n osaksi sekä liitetään yksittäisiin seulontapyyntöihin tai niistä muodostuvaan kokonaisuuteen antamaan tietoa näytteen analyysikelpoisuudesta ja negatiivisten seulontatulosten luotettavuudesta.

Näyteastia vaihtuu terveydenhoidon ja päihdehuollon palvelujen piirissä pyydetyissä virtsan huumausainemäärityksissä kierrekorkilliseen 15 ml:n muoviputkeen. Tarvikkeisiin kuuluvat sinetitarra-arkit säilyvät ennallaan. 50 ml:n pulloihin on vaadittu sinetteihin asiakkaan nimen, henkilötunnuksen, näytteenottopäivämäärän ja valvojan kirjaukset, mutta pienemmissä putkissa näistä voidaan luopua tarran jäädessä asianmukaisesti kohdistettuna väistämättä sinetin alle ilman irtoamismahdollisuutta. Vanhoja näyteastioita voi käyttää vielä 28.10. jälkeen, mutta tällöin sineteissä tulee olla edellä mainitut tiedot merkittyinä. Vaihdos 15 ml:n putkiin on suositeltavaa tehdä mahdollisimman pian.

Jokaista tutkimusta varten otetaan oma A-putki, B-putki on kaikille yhteinen varaputki.

Huumausaineseulontoja voidaan aiemman käytännön mukaisesti tilata kahdella tavalla:

JOKO pyydetään pakettitutkimuksena

4221 U -Huum-O	Huumeeseulonta (kval) sis. U -Amfet-O, U -Bendi-O, U -Bupre-O, U -Canna-O, U -Koka-O, U -Metad-O, U -Opiaa-O ja U -Krea
Näytetiedot:	12 ml + 12 ml kertavirtsaa sinetöitäviin kierrekorkillisiin A- ja B-putkiin.

Laboratorio tekee U -Huum-O:n positiivisista löydöksistä automaattisesti varmistuspyynnöt, jotka laskutetaan erikseen.

TAI pyydetään yksittäin omilla numeroilla ja vastataan ilman erillistä pyyntöä kertaalleen U -Krea

1055 U -Amfet-O	Amfetamiini ja sen johdannaiset (kval)
1178 U -Bendi-O	Bentsodiatsepiinit (kval)
4203 U -Bupre-O	Buprenorfiini (kval)
3455 U -Canna-O	Kannabis (kval)
4128 U -Koka-O	Kokaiini (kval)
2335 U -Metad-O	Metadoni (kval)
2435 U -Opiaa-O	Opiaatit (kval)
Näytetiedot:	Yksittäispyynnössä 5 ml + 5 ml ja useampia seulontatutkimuksia kerralla pyydetäessä 12 ml + 12 ml kertavirtsaa sinetöitäviin kierrekorkillisiin A- ja B-putkiin.

Järjestelmä kysyy jokaisen tutkimuksen kohdalla erikseen pakollisen vastauksen vaativan

Fimlab

Tiedosta hyöty.

kysymyksen, varmistetaanko positiivinen tulos vai ei. Varmistusanalyysit tehdään vain niistä positiivisista löydöksistä, joihin on kysymyksellä annettu valtuutus.

Nimike- ja numeromuutokset

1872 U -HuumL-O poistuu käytöstä ja tilalle tulee seulonta- ja varmistustutkimus 6472 U -HuumLCt sisältäen noin 200 huume- ja lääkeainetta pl. barbituraatit, gamma ja lakka.

6472 U -HuumLCt	Huume- ja lääkeainetutkimus, laaja, varmistus
Menetelmä:	Nestekromatografia-lentoaikamassaspektrometria/tandem-massaspektrometria (HPLC-QTOF/MS ja LC-MS/MS) ja kaasukromatografia-massaspektrometria (GC-MS)
Näytetiedot:	10 ml + 10 ml kertavirtsaa sinetöitäviin kierrekorkillisiin A- ja B-putkiin. Valvottu näytteenotto. Näyte säilyy jääkaappilämpötilassa noin 3 viikkoa, pidempiaikainen säilytys pakastettuna. Lähetys huoneenlämmössä.
Tulos valmiina:	Kahden viikon kuluessa
Tulkinta:	Vastaus ilmoitetaan muodossa negatiivinen/positiivinen. Positiivisesta näytteestä ilmoitetaan varmennetusti löydetty yhdisteet.

Vastasyntyneiden lapsenpihkasta tehtävä huume- ja lääkeainetutkimus siirtyy Pirkanmaalla ja Kanta-Hämeessä paperiläheteeltä sähköisesti pyydettaväksi. Keski-Suomessa otetaan vastaavasti käyttöön Kuntaliiton nimike ja numero tutkimuksen 9459 Me-Huumes tilalle. Pyyntöön 6471 Me-HuumL-O yhteydessä vastataan lisäkysymyksiin äidin käyttämästä lääkityksestä kahden viikon ajalta ennen synnytystä ja synnytyksen aikana annetuista lääkkeineistä.

6471 Me-HuumL-O	Huume- ja lääkeainetutkimus, osoitus, mekonium
Menetelmä:	Nestekromatografia-lentoaikamassaspektrometria/tandem-massaspektrometria (HPLC-QTOF/MS ja LC-MS/MS)
Näytetiedot:	2 g mekoniumia kierrekorkillisessa purkissa. Näytteen mukaan ei saa tulla ns. maitokakkaa.
Tulkinta:	Vastaus on lausuntomuotoinen. Tulokset ilmoitetaan muodossa negatiivinen/positiivinen. Positiivisesta näytteestä ilmoitetaan löydetty yhdisteet ja onko löydös varmistettu sekä HPLC-QTOF/MS että LC-MS/MS-menetelmillä.

Uusi tutkimus

Lääkevalmisteista yleisimmin deksamfetamiini ja lisdeksamfetamiini aiheuttavat positiivisen amfetamiinilöydöksen sekä seulonnassa että varmistuksessa. Lääkityksestä johtuva amfetamiiniosuus ei tule esiin perusvarmistuksella U -AmfetCt vaan löydöksenä raportoidaan pelkästään amfetamiini. Tilannetta voidaan selvittää amfetamiinin enantiomeerit erottavalla erikoistekniikalla arvioiden D- ja L-muotojen suhteen perusteella, viittaako löydös lääkevalmisteen vai laittoman huumausaineen käyttöön.

12494 U -Amf-ena	Amfetamiinin enantiomeerit (D- ja L-muotojen erittely), virtsa
Menetelmä:	Nestekromatografia-tandem-massaspektrometria (LC-MS/MS)
Näytetiedot:	5 ml + 5 ml kertavirtsaa sinetöitäviin kierrekorkillisiin A- ja B-putkiin. Valvottu näytteenotto. Näyte säilyy jääkaappilämpötilassa noin 3 viikkoa, pidempiaikainen säilytys pakastettuna. Lähetys huoneenlämmössä.
Tulos valmiina:	Kahden viikon kuluessa
Tulkinta:	Tutkimuksesta annetaan lausunto

Fimlab

Tiedosta hyöty.

Yksittäisvarmistusten näytemäärä

Kaikissa yksittäisen aineryhmän tai aineen varmistustutkimuksissa näytemääräsuositus on 5 ml / putki.

Lisätiedot

Tarkemmat tiedot tutkimuksista ja niiden tulkinnasta pyydetään tarkistamaan sähköisestä ohjekirjasta. Myös huumausainetutkimusten yleisohjeet, paperilähetteet ja tarviketilauslomake päivitetään vastaamaan uutta käytäntöä 28.10. lähtien.

Tarviketilaukset tehdään muutoin aiemman toimintatavan mukaisesti, mutta Fimlabin pienemmissä toimipisteissä pyydetään huomioimaan, että putkea (tuote 142209) on toimitettavissa ainoastaan 1000 kappaleen paketeissa. Mikäli tarve on paljon vähäisempää, yhteydenotto [materiaalit\(at\)fimlab.fi](mailto:materiaalit(at)fimlab.fi).

Tiedustelut

Ammattilaisten palvelupuhelin 03 311 77800

Auni Collings
Erikoisalaohjohtaja